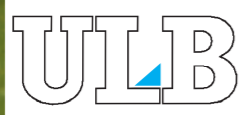

Het Veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje

(*Harmonia axyridis*)

Foto: Vilda X. Adams

Een exoot met negatieve impact

Het Veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje *Harmonia axyridis* is een kever die afkomstig is uit zuidoost Azië. Verwarring is mogelijk met onze inheemse lieveheersbeestjes aangezien binnen deze soort meerdere kleurvarianties voorkomen.

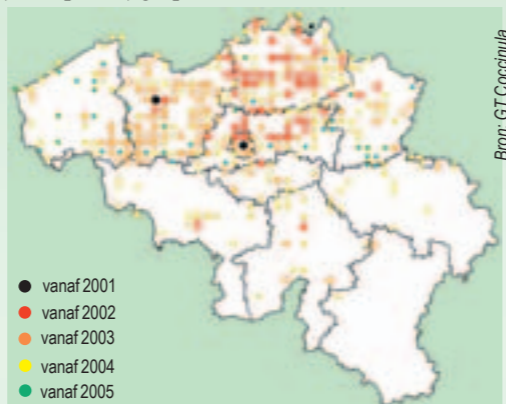
Recent werd aangetoond dat het Veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje een negatieve impact heeft op de biodiversiteit.

Hoe is de soort hier geraakt ?

Het Veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje werd doelbewust uitgezet in ons land als biologische bestrijder van bladluizen in serres en tuinen. Iedereen kon de diertjes kopen bij gespecialiseerde firma's. Niet alleen in Europa, maar ook in de Verenigde Staten heeft de soort zich sindsdien succesvol kunnen vestigen in de vrije natuur.

De eerste waarneming in ons land dateert van september 2001 uit de omgeving van Gent.

Sinds het najaar van 2002, is de soort zich tegen een duizelingwekkend tempo gaan voortplanten. In het begin bleven de waarnemingen nog beperkt tot grote steden zoals Brussel, Antwerpen, Gent en Leuven. Met uitzondering van de Lorraine en het zuiden van de Ardennen kwam de soort eind 2004 in alle Belgische regio's voor. Momenteel is het Aziatisch lieveheersbeestje één van de meest algemene lieveheersbeestjes in ons land.

Bron: GT Coccinula

Voor meer inlichtingen :
BIM - Info-Leefmilieu 02.775.75.75 - www.ibgebim.be

Doorgeven van waarnemingen :
lieveheerbeestjes@jnm.be

Gedrukt op gerecycleerd papier met plantaardige inkt
Verant. uitg. J.-P. Hannequart & E. Schamp - Gulledele 100 - 1200 Brussel

Hoe de soort herkennen?

Foto: J. Mentens

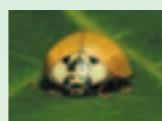

Het Veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje is een vrij groot lieveheersbeestje dat tussen de 5 en de 8 mm meet. Het is daarmee een van de grootste lieveheersbeestjes die in ons land voorkomen. De determinatie is niet altijd eenvoudig aangezien vele kleurvarianties bestaan.

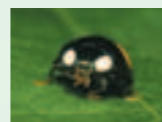
Drie typische halsschildmotieven

«M»

Pootafdruk van een kat

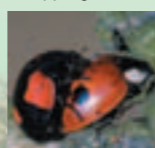
Zwart met brede bleke randen

Foto's: J. Mentens

Opgelet op verwarring !

In ons land komen ongeveer een dertigtal soorten grotere Lieveheersbeestjes voor. Het Veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje kan met meerdere soorten verward worden:

2-stippelig LHB

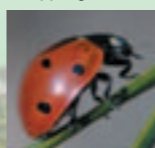

Foto's: J. Mentens

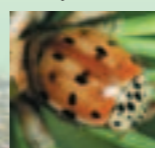
10-stippelig LHB

7-stippelig LHB

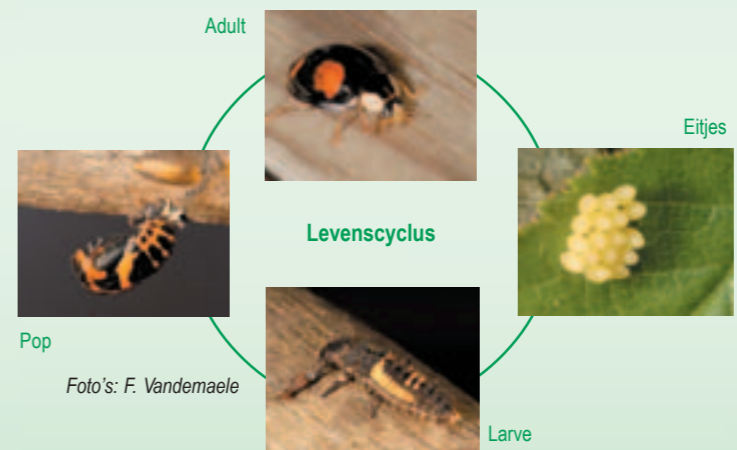
Harlekijn LHB

De verwarring is het grootst met het **Tweestippelig Lieveheersbeestje**. Deze soort heeft net als het Veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje een variabel kleurenpatroon en aggregeert tijdens de wintermaanden in groepen in huizen. We kunnen de twee soorten onderscheiden doordat het Tweestippelig Lieveheersbeestje kleiner is dan 5 mm, aan het typisch gekleurde halsschild en aan de zwartgekleurde poten. Andere inheemse lieveheersbeestjes aggregeren niet tijdens de wintermaanden. Het **Tienstippelig Lieveheersbeestje** is kleiner. Het **Zevenstippelig Lieveheersbeestje** en het **Harlekijnlieveheersbeestje** zijn even groot als het Veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje maar het kleurpatroon op het halsschild is anders.

Levenswijze

Zoals alle Lieveheersbeestjes overwintert het Veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje als volwassen kever. De diertjes paren in de lente. Eitjes worden in pakketjes afgezet nabij een voedselbron. De larve die hier uitkomt ziet er volledig anders uit dan de volwassen lieveheersbeestjes. De larven ontwikkelen zich in vier verschillende fases tot een pop. In dit stadium zijn de kevers bewegingloos vastgehecht aan het gebladerte. Na enkele dagen komen dan de volwassen lieveheersbeestjes tevoorschijn en de cyclus kan herbeginnen.

Foto's: F. Vandemaële

Binnen eenzelfde jaar kunnen meerdere generaties voorkomen. De lieveheersbeestjes voeden zich met bladluizen of andere insecten met een week lichaam. In de herfst wordt hoogwaardig voedsel (vb. bladluizen) schaars. Dan schakelen de diertjes vaak over op fruit en kan je ze massaal vinden in boomgaarden en tuinen. Hoewel het Veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje haast in alle habitats aangetroffen wordt, is het toch eerder een boombewonende soort.

Nefaste gevolgen

Hoewel lieveheersbeestjes worden bestempeld als nuttige insecten, zorgt het Veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje voor een reeks problemen. In de eerste plaats vormt zij een reële bedreiging voor onze inheemse lieveheersbeestjes. Naast de competitie om voedselbronnen, voedt de soort zich ook rechtstreeks met de larven van onze inheemse lieveheersbeestjes. Doordat ze hier weinig natuurlijke vijanden heeft kan de populatie zeer snel hoge aantallen bereiken.

De kevers kunnen daarnaast voor overlast zorgen wanneer ze met honderden, zelfs duizenden individuen samen woningen kunnen inpalmen vanaf de eerste herfstkoude in de maand oktober. Hoewel er geen gevaar is voor de volksgezondheid (geen overdracht van ziektes, slechts occasionele gevallen bekend van allergische reacties of irritaties) en geen schade wordt aangebracht aan het interieur, kan de aanwezigheid wel als vervelend worden ervaren. Sommige groepen kunnen zeer groot zijn en de diertjes verspreiden bij verstoring een kwalijk riekende en vlekken makende afweervloeistof.

Een inheemse soort (het Tweestippelig Lieveheersbeestje) werd gecommmercialiseerd zonder dat zich problemen stelden zoals bij het Veelkleurig Aziatisch Lieveheersbeestje. Het kweken van deze inheemse soort bleek echter een minder commercieel succes.

Wat te doen bij een invasie ?

Vermijd het gebruik van insecticiden! De meeste insecticiden zijn schadelijk voor het milieu en voor de gezondheid. Bovendien zijn ze in dit geval onpraktisch en niet efficiënt. Voorkomen is beter dan genezen: houd ramen en deuren zoveel mogelijk gesloten wanneer tijdens de herfstmaanden lieveheersbeestjes op de Brusselse huisgevels worden gezien. Invasies treden meestal op na enkele warme dagen volgend op slecht weer. De diertjes worden daarbij aangetrokken door lichte oppervlakken.

Wanneer de kever er toch in slaagt in huizen binnen te dringen en er overlast veroorzaakt, is verwijdering door stofzuigen waarschijnlijk het beste idee. Om verwijdering van de diertjes achteraf te vergemakkelijken, kan je best een nylonkous monteren in de buis van de stofzuiger. Hierin zitten de opgezogen lieveheersbeestjes gevangen. De meest diervriendelijke manier om de dieren te euthanaseren is door ze enkele uren in een bokaal in de ijskast te stoppen.